

Nr 599.

Av herrar **Birke** och **Nilsson** i Göingegården, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 386, med förslag till förordning om avveckling av den allmänna omsättningsskatten, i vad den utgår efter en skattesats av fem procent, m. m.*

Vid årets vårriksdag föreslog Kungl. Maj:t i proposition nr 222 en avveckling av den allmänna omsättningsskatten per den 1 januari 1948. Riksdagen beslöt att framflytta avvecklingen till den 1 juli 1947. I proposition nr 386 har nu Kungl. Maj:t föreslagit en avveckling av nämnda skatt från och med den 1 januari 1947.

Avgörande för vårriksdagens beslut synes ha varit de penningpolitiska skälen för en avveckling av omsättningsskatten, i det att detta skulle eventuellt förhindra levnadskostnadsindex att stiga upp till det ominösa talet 249, vid vilket ytterligare lönetillägg skulle utgå med icke oväsentligt förstärkt köpkraft hos den konsumerande allmänheten som följd. Dessa skäl anses numera i Kungl. Maj:ts föreliggande proposition icke bärande, utan såsom enda argument för den föreslagna framflyttade avvecklingen framhålles nu, att »den till snara skattesänkningar ledande linjen» icke bör övergivas.

Därest man bortser från de penningpolitiska skälen för ett bibehållande av omsättningsskatten, skulle detta skattesänkingsargument kunna accepteras såsom ett led i återställandet av förkrigstidens skattetryck och förhållandet mellan den direkta och indirekta beskattningen. Ur sistnämnda synpunkt är det därför av vikt, att även den direkta beskattningen snarast kommer att sänkas, så att den tidigare balansen mellan dessa skatter återställes. I vår lands nuvarande hårt betryckta ekonomiska läge med i förhållande till efterfrågan alltför liten tillgång på varor och tjänster, är det av synnerlig vikt att sådana skattesänkningar genomföras, vilka kunna förväntas resultera i stegrad produktion. I den mån skattesänkningar ha en dylik verkan böra de snarast genomföras och det över hela linjen.

Utän att här vilja taga upp frågan om det ur nationalekonomisk synpunkt berättigade i att nu taga bort omsättningsskatten, må dock erinras om de betänkligheter, som framförts däremot från officiellt nationalekonomiskt håll. Därest omsättningsskatten nu likväl skall avvecklas per den 1 januari 1947, måste med bestämdhet hävdas, att detta skall ske beträffande alla varor, som nu äro föremål för omsättningsskatt. I propositionen har Kungl. Maj:t utan

närmare motivering föreslagit, att personbilar och tyngre motoreyklar även i fortsättningen skola omsättningsbeskattas. Vilka dessa icke redovisade skäl än må ha varit, måste detta likväl framstå såsom utslag av en uppfattning om att dessa fordon böra betraktas såsom något slags lyxvaror, vilka äro umbärliga och vilkas innehav på något sätt är diskriminerande för ägaren. Ett bibehållande av omsättningsskatten på dylika fordon, när skatten på alla andra varor avvecklas, måste giva allmänheten det intrycket, att även riksdagen i stort sett är motorfientligt inställd. Detta skulle enligt vårt förmenande vara synnerligen olyckligt. Tvärtom är motorismen värd allt stöd från statsmakternas sida, åtminstone i så måtto, att densamma icke underkastas en ytterligare dylik särbeskattning. Ett dylikt fordon är ingen lyxvara annat än möjligen i få och i det stora hela fullkomligt betydelselösa undantag, utan i stället ett produktionskapital, ett led i produktionen. I vår moderna tid är tid mer än någonsin pengar, och att motorfordon spara tid är otvivelaktigt. Ett förvärv av motorfordon sker i regel just i avsikt att skaffa ägaren valuta i tid och därigenom underlätta en rationalisering av hans inkomstbringande verksamhet. Även ur denna synpunkt är någon diskriminerande särbeskattning av dylika fordon icke motiverad. Den 5-procentiga omsättningsskatten kan vara av avskräckande betydelse för den marginelle fordonsköparen. På en ny 7 000-kronors bil betyder skatten ca 350 kronor. Dessutom tillkommer, att ju flera motorfordon, som komma ut i marknaden, desto mera stiga statens inkomster av fordons- och bensinskatt. Ett bibehållande av omsättningsskatten på ifrågavarande motorfordon är ur såväl nationalekonomisk som statsfinansiell synpunkt omotiverad.

Därför föreslås,

att därest riksdagen godkänner omsättningsskattens avveckling per den 1 januari 1947, riksdagen samtidigt måtte besluta, att denna skatt skall avvecklas även å personbilar och tyngre motoreyklar.

Stockholm den 11 december 1946.

E. Birke.

Gust. Nilsson
i Göingegården.